

Raadsvoorstel

Datum vergadering	: 17 december 2019
Voorstelnummer	: 12.13
Portefeuillehouder	: Ton van Maanen
Bijlage(n)	: 8
Onderwerp	: Harmonisatie minimabeleid, verordeningen en beleidsregels sociaal domein West Betuwe

Onderwerp

Harmonisatie minimabeleid, verordeningen en beleidsregels sociaal domein West Betuwe

Beslispunten

1. de Verordening individuele inkomenstoelage West Betuwe 2020 vast te stellen;
2. de Verordening culturele, maatschappelijke en sportieve deelname West Betuwe 2020 vast te stellen;
3. de Verordening individuele studietoelage Participatiewet gemeente West Betuwe 2020 vast te stellen;

Inleiding

In 2018 zijn de minimaregelingen van de drie voormalige gemeenten (Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal) vergeleken en zijn de verschillen in beeld gebracht. Vervolgens is gekeken hoe deze regelingen geharmoniseerd konden worden en waar mogelijk verbeterd.

Bij de behandeling van de perspectiefnota heeft de gemeenteraad aangegeven de, voor de harmonisatie, geschatte benodigde middelen (€ 140.000,-), hiervoor vrij te maken.

De raad heeft tot de inkomensgrens van 120% van de bijstandsnorm besloten via een amendement A-6 op 2 juli 2019.

Besluitgeschiedenis

In 2019 zijn de minimaregelingen van de voormalige gemeenten nog van kracht.

Beoogd effect

Inwoners van de gemeente West Betuwe komen na vaststelling van bijgevoegde verordeningen en beleidsregels, op dezelfde grondslagen, in aanmerking voor minimaregelingen-

Argumenten

1.1 Verordeningen individuele inkomenstoelage zijn hiermee geharmoniseerd

Op grond van de Participatiewet moet de gemeenteraad een verordening individuele inkomenstoelage vast stellen. De inkomensgrens, de hoogte van de toeslag en beschrijving van de doelgroep is opgenomen in de verordening.

In de verordeningen van Geldermalsen, Neerijnen en Avres (Lingewaal) is de periode wanneer er sprake is van een langdurig laag inkomen 3 jaar. Deze periode is overgenomen in de verordening voor West Betuwe. De hoogte van de toeslag is een afgeleide van de bijstandsnorm zoals die ook al was

opgenomen in de verordeningen van Geldermalsen en Neerijnen. Door voor een percentage te kiezen in plaats van een vast bedrag, ontstaat er direct een link tussen de stijging van de bijstandsnorm en de inkomensondersteuning.

2.1 In een aantal huishoudens in de gemeente West Betuwe is onvoldoende inkomen om maatschappelijk te participeren door deelname aan sport of cultuur in brede zin

In West Betuwe moet ongeveer 7% van de huishoudens rondkomen van een inkomen tot 120% van de geldende bijstandsnorm. In de praktijk blijkt dat deze groep achterblijft als het gaat om maatschappelijke deelname. Daarom wordt voorgesteld een vergoeding van € 250,- per jaar voor culturele, maatschappelijke en sportieve deelname voor volwassenen op te nemen in de Verordening culturele, maatschappelijke en sportieve deelname West Betuwe 2020. Daarnaast wordt voorgesteld om een vergoeding op te nemen voor het behalen van een zwemdiploma A voor volwassenen. Het behalen van zwemdiploma A zorgt ervoor dat iemand voldoende zwemveilig is en zich kan redden in onze waterrijke omgeving.

Deze laatste toevoeging komt voort uit de motie A1 'stimuleren zwemdiploma' die is aangenomen in de gemeenteraadsvergadering van 2 juli 2019 bij de behandeling van de perspectiefnota.

2.2 Kinderen komen in aanmerking voor incidentele ondersteuning bij sport of cultuur, indirecte schoolkosten, incidentele uitjes.

Daarnaast is het op grond van de Verordening culturele, maatschappelijke en sportieve deelname West Betuwe 2020 voor kinderen tot 18 jaar mogelijk om in aanmerking te komen voor een bijdrage van € 250,-, op jaarbasis, voor incidentele uitjes en indirecte schoolkosten, of een bijdrage in een tweede sport/culturele activiteit in verenigingsverband.

3.1 Verordeningen Individuele Studietoelage zijn hiermee geharmoniseerd.

Op grond van de Participatiewet moet de gemeenteraad een Verordening individuele studietoelage vast stellen. Inwoners, van wie is vastgesteld dat ze niet in staat zijn het minimumloon te verdienen, kunnen een individuele studietoelage ontvangen als ze studeren.

In Lingewaal was de studietoelage € 100,- per maand, in Geldermalsen en Neerijnen € 238,- per maand. In de nieuwe verordening is het voorstel op € 238,- per maand te verstrekken. Alle gemeenten die in de gemeenschappelijke regeling Werkzaam zijn, hanteren hetzelfde bedrag.

De uitvoering van deze verordening ligt bij Werkzaam.

Kanttekeningen

Geen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Financiën

De uitgaven voor minimabeleid zijn moeilijk te begroten. Minimabeleid is een open einderegeling die onder andere afhankelijk is van het bereik van de minima en het aantal aanvragen. Bij de tussentijdse rapportages wordt bekeken of er bijstelling van de budgetten nodig is. Voor het bepalen van het

verwachte aantal aanvragen per regeling is uitgegaan van de potentiële doelgroep. Het CBS houdt bij hoeveel inwoners onder de doelgroep tot een bepaalde inkomensgrens vallen. De laatst bekende definitieve cijfers zijn van 2016 (CBS Statline).

Zie hieronder een overzicht de potentiële doelgroep. Het aantal personen is afgerond op honderd.

Toename potentiële doelgroep (personen)¹

	101%	110%	120%	130%
Totaal West Betuwe:	1.500	2.300	3.100	4.000
Totaal landelijk:	908.200	1.336.800	1.695.800	2.037.500
Toename landelijk		X 1,47 (t.o.v. 101%)	X 1,269 (t.o.v. 110%)	X 1,201 (t.o.v. 120%)

	Geldermalsen, Neerijnen, Lingewaal	Gemeente West Betuwe 2020
	Begroting GNL 2019*	Verwachte uitgaven 2020 bij 120%
Individuele inkomensvoetstuk**	€ 57.000,-	€ 121.308,-
Bijzondere bijstand + individuele studietoelage	€ 561.000,-	€ 691.989,-
Ontvangsten bijzondere bijstand	- € 36.500,-	-€ 137.917,-
Uitgaven kinderen JSF/JCF/JZF***	€ 122.500,-	€ 72.830,-
Verordening sportieve en culturele deelname 0 – 100 jaar	€ 60.000,-	€ 168.345,-
Collectieve zorgverzekering minima*	€ 43.000,-	€ 108.474,-
Stichting Leergeld****	€ 2.200,-	€ 15.000,-
Kledingbank	€ 0,-	€ 1.500,-
Voedselbank	€ 0,-	€ 2.250,-
Overige kosten armoedebeleid	€ 95.145,-	€ 645,-
Totaal	€ 904.095,-	€ 1.044.424,-
Vershil t.o.v. begroting 2020:		-€ 140.329,-

* Bedragen zijn begroot in 2018. In 2019 zijn er aanpassingen gedaan waardoor deze bedragen kunnen afwijken.

** Begroot bedrag is lager omdat in begroting Neerijnen dan wel Lingewaal deze vielen onder de begrotingspost bijzondere bijstand. Indien uitsplitsing mogelijk was is dit gedaan.

¹ Zie: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=83921ned&D1=1&D2=15,18&D3=2,4-8&D4=a&D5=0,163,249,281&D6=I&HDR=T,G2,G3&STB=G4,G5,G1&VW=T>

Bedrag Jeugdfonds Sport en Cultuur is in de begroting 2019 hoger dan verwachte uitgaven in 2020. Voor begroting 2019 zijn de bedragen van de drie gemeenten bij elkaar opgeteld. De jaarlijkse bijdrage van Geldermalsen was in 2018 ruim en jaarlijks was er een overschot. De bedragen voor 2020 zullen lager liggen. *Subsidies stichting Leergeld waren, met uitzondering van € 2.200,-, niet structureel.

Toelichting op de hogere verwachte uitgaven 2020

Collectieve zorgverzekering minima

In 2018 is de inkomensgrens voor inwoners van Neerijnen om in aanmerking te komen voor de collectieve zorgverzekering op 110% vastgesteld. Daarnaast is er geen optie om het eigen risico mee te verzekeren. Vanaf 2019 is voor alle inwoners van West Betuwe de inkomensgrens 120% en is er wel de optie om het eigen risico mee te verzekeren. In Geldermalsen was in 2018 de inkomensgrens al 120% en kon het eigen risico mee worden verzekerd. De totale gemeentelijke bijdrage gaat hiervoor dus omhoog. Ieder jaar moet er voor 31 december worden aangegeven of inwoners bij de collectieve ziektekosten verzekering aangesloten willen blijven of niet. Zodoende zijn er in 2018 al afspraken voor 2019 al gemaakt en deze afspraken worden voor 2020 gecontinueerd.

Bijzondere bijstand

In 2017 was de inkomensgrens voor de bijzondere bijstand in Neerijnen en Lingewaal 110% en voor Geldermalsen voor een aantal regelingen 110% en 120%. In 2018 en 2019 waren de inkomensgrenzen voor Geldermalsen en Lingewaal 120% en voor Neerijnen 110%. Verwacht wordt dat met een totale verhoging naar 120% de uitgaven voor bijzondere bijstand in 2020 zullen toenemen. Of deze toename ook overeenkomt met de toename van de potentiële doelgroep is afhankelijk van het bereik en de bijzondere noodzakelijkheid van de aanvragen van inwoners.

Individuele inkomenstoeslag

De inkomensgrens voor de individuele inkomenstoeslag was in 2017 voor Neerijnen 100% en voor Lingewaal 110%. Voor Geldermalsen is de inkomensgrens in 2017 verhoogd van 100% naar 120%. In 2018 is de inkomensgrens in Lingewaal verhoogt naar 120%. Met een inkomensgrens van 120% voor West Betuwe voor 2020 is de verwachting dat het aantal aanvragen zal toenemen. Meer mensen komen in aanmerking voor de regeling en kunnen deze regeling gaan aanvragen.

Jeugdfonds Sport en Cultuur Fonds

Alle drie de gemeenten hadden in 2018 een overeenkomst met het Jeugdfonds. In 2018 is er afgesproken dat de overeenkomst onder de naam van West Betuwe door gaat lopen. In de begroting is in totaal € 122.500,- beschikbaar voor 2019 en datzelfde bedrag ook voor 2020. Dat is voldoende. De verwachte uitgaven liggen lager.

Stichting Leergeld

Leergeld heeft in 2018 van de drie gemeenten subsidie ontvangen. In Lingewaal is dat via Avres gelopen en zat het in de afrekening van Avres aan Lingewaal. Voor Neerijnen is er € 2.200,- in de begroting van West Betuwe opgenomen. Geldermalsen heeft in 2017 en 2018 €5000,- gesubsidieerd aan stichting Leergeld West Betuwe. Deze laatste subsidie is niet structureel in de begroting opgenomen.

De regelingen die de Stichting Leergeld Alblasserwaard/Vijfheerenlanden via Avres voor onder andere de gemeente Lingewaal uitvoerde, worden in 2019 door de gemeente West Betuwe uitgevoerd. Met stichting Leergeld West Betuwe worden afspraken gemaakt om de regelingen die zij nu voor inwoners van het grondgebied van voormalig Geldermalsen en Neerijnen uitvoeren, voor de gehele gemeente West Betuwe uit te voeren.

In 2019 is er aan stichting Leergeld West Betuwe (Voormalig Geldermalsen en Neerijnen) € 15.000,- aan subsidie verstrekt.

Kledingbank/voedselbank

In Neerijnen is in 2018 en 2019 aan de kledingbank €1.500,- incidentele subsidie betaald, en € 700,- incidentele subsidie aan de voedselbank Zaltbommel.

Verordening sportieve en culturele deelname 0-100 jaar

De gemeente Neerijnen kende geen regeling voor culturele, maatschappelijke en sportieve deelname van volwassenen. De gemeenten Geldermalsen en Lingewaal kenden wel een regeling. In Lingewaal heet de regeling: Regionaal Declaratiefonds. In de nieuwe verordening is een vergoeding voor zwemles voor volwassenen opgenomen. De inkomensgrens voor Lingewaal was in 2017 ook nog 110%. In 2018 en 2019 is de inkomensgrens voor Geldermalsen en Lingewaal 120%.

Uitvoering

Nadat de verordeningen zijn vastgesteld door de raad worden deze bekendgemaakt via het digitale gemeenteblad (www.officielebekendmakingen.nl). Dat de raad de verordeningen heeft vastgesteld wordt meegedeeld in het Nieuwsblad West Betuwe met een link naar overheid.nl. De verordeningen worden ook op de gemeentelijke website en op www.overheid.nl geplaatst.

De verordeningen, beleidsregels en andere regelingen worden uitgevoerd door het Team Sociaal en externe organisaties als Jeugdfonds Sport en Cultuur, Menzis en Stichting Leergeld West Betuwe.

Planning

- Aanleveren op 29 oktober 2019,
- behandeling college van 5 november 2019,
- presidium 18 november 2019,
- informatie en ontmoeting 28 november 2019,
- voorronde 3 december 2019,
- vergadering gemeenteraad 17 december 2019.

Ingangsdatum 1 januari 2020.

Evaluatie

Informatie over de resultaten en de bijstelling van de budgetten vindt plaats via de gebruikelijke rapportages in de nieuwe P&C cyclus.

Communicatie

In aanloop naar de fusie van de drie gemeenten zijn in 2018 de voorgestelde wijzigingen in het minimabeleid met diverse partijen besproken:

- Werkgroep Werk en Inkomen (deze werkgroep heeft de vergelijkingen uitgevoerd welke heeft geleid tot harmonisatie van het beleid en voorliggende stukken)
- De klankbordgroep adviesraad sociaal domein bestaande uit een afvaardiging van drie gemeentelijke adviesraden is betrokken bij de opstelling van voorliggende stukken. Hun input is verwerkt in de stukken.
- De voorgestelde wijzigingen zijn in 2018, in een gezamenlijk overleg, besproken met de drie gemeentelijke portefeuillehouders.
- Het voorstel is in 2018 besproken in de projectgroep.

Op 27 augustus 2019 is er een presentatie geweest in de Adviesraad Sociaal Domein.

Er is een presentatie in de oordeelsvormende raad van 10 september 2019 geweest.

De teksten en beleidsregels/verordeningen zijn met medewerkers van het Team Sociaal besproken.

De voorstellen zijn ook met medewerkers van Welzijn West Betuwe besproken.

De voorstellen en de teksten van de verordeningen en beleidsregels zijn intern met een adviseur van het Team Juridische Zaken besproken.

De beleidsregels en verordeningen zijn getoetst door Schulinck, een extern juridisch adviesbureau. Zij zijn gespecialiseerd in Participatiewet, minimabeleid. Schulinck heeft ook een helpdesk en de gemeente West Betuwe is geabonneerd op hun wettenboek, waarin alle relevante wetgeving en jurisprudentie is verwerkt.

Na vaststelling wordt over de regelingen gecommuniceerd via de gemeentelijke kanalen (krant, website, West Betuwe Magazine) en via maatschappelijke partners. Zo is het idee dat Menzis in het najaar 2019 inloopsprekuren gaat verzorgen om de mogelijkheid te bieden over te stappen naar de collectieve zorgverzekering voor minima.

De regelingen worden ook bekend gemaakt in het Elektronische Gemeentebblad.

Tabel risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Inkomensgrens van 120% leidt tot hogere uitgaven dan in 2018/2019	Financieel	Midden	Middelen uit de begroting voor dit doel worden overschreden	Monitoren uitgaven, tekort aangeven in 1 ^e - of de 2 ^e bestuursrapportage.
Bekendheid minimaregelingen is groter of minder	Bereik	Midden	Aantal aanvragen is hoger of lager dan waar nu rekening mee wordt gehouden	Monitoren uitgaven, tekort aangeven in de 1 ^e - of de 2 ^e bestuursrapportage. Bij lagere aantallen: budgetten inzetten voor communicatie over minimaregelingen in West Betuwe

Minimaregelingen zijn open eindregelingen, ramingen zijn gebaseerd op CBS cijfers van 2017. Cijfers van 2018 zijn er wel, maar zijn nog niet definitief.	Financieel	midden	Aantal aanvragen kan hoger zijn dan begroot	Monitoren uitgaven, tekort aangeven in 1 ^e - of de 2 ^e bestuursrapportage.
--	------------	--------	---	--

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

De secretaris,
Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop

Raadsbesluit

De raad van de gemeente West Betuwe;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 5 november 2019,

besluit:

1. de Verordening individuele inkomenstoelage West Betuwe 2020 vast te stellen;
2. de Verordening culturele, maatschappelijke en sportieve deelname West Betuwe 2020 vast te stellen;
3. de Verordening individuele studietoelage Participatiewet gemeente West Betuwe 2020 vast te stellen;

Aldus besloten in de openbare vergadering
van 17 december 2019, nummer 13,

de griffier,

de voorzitter,